

ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มนักเรียนหูหนวก ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2538

อารมณ อักษรเจียว, วท.บ.*

สุชาดา นำติด, วท.บ.*

งามตา ราชกรม, วท.บ.*

ธานิต พลาบุเวช, พ.บ.*

บทคัดย่อ

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ในนักเรียนมัธยมหูหนวกจำนวน 170 คน ชาย 94 คน หญิง 76 คน จากโรงเรียนสอนคนหูหนวก 2 แห่ง คือ โรงเรียนเศรษฐเสถียรและโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนธันวาคม 2537 ถึงพฤษภาคม 2538 พบว่านักเรียนหูหนวกมีความรู้ทัศนคติต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ในระดับที่ต่ำมากถึงปานกลาง เมื่อมีปัญหาทางเพศส่วนมากจะปรึกษาเพื่อนหรือไม่ปรึกษาใครเลย สื่อความรู้ที่ได้รับมากที่สุดคือ สื่อโทรทัศน์และสื่อหนังสือพิมพ์ 44.71 % ของนักเรียนหูหนวกคิดว่า ยังมีสื่อไม่เพียงพอ 43.62 % ของนักเรียนหูหนวกชายเคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว และ 65.85 % มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกระหว่างอายุ 15-17 ปี 7.8 % ของนักเรียนหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ 30.85 % ของนักเรียนหูหนวกชายเคยเที่ยวหญิงบริการ ปัจจัยที่ทำให้เที่ยวหญิงบริการมากที่สุดคือ การดูหนังโป๊ (34.88 %) อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง 46.51 % ไม่เคยใช้เลย 13.95 % ใช้บางครั้ง 16.28 % สาเหตุอันดับแรกที่ไม่ใช้เนื่องจากความอายที่จะซื้อ

โดยสรุป นักเรียนหูหนวกยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติที่ถูกต้องต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ นักเรียนชายส่วนมากที่เที่ยวหญิงบริการมีความอายที่จะซื้อถุงยางอนามัย จึงทำให้ไม่ค่อยใช้และมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรค ปัจจุบันยังขาดสื่อที่เหมาะสมสำหรับกลุ่ม

* คลินิกหญิง โรงพยาบาลบางรัก

Female Clinic, V.D. Division, Bangrak Hospital, Bangkok.

Abstract**S.T.D. knowledge, attitude and risk behavior of the deaf student in Bangkok in 1995.****Arom Intrajure, B. Sc.*****Ngamta Rajakrom, B. Sc.*****Suchada Numkid, B. Sc.*****Thanit Palanuvet, M.D.***

S.T.D. knowledge , attitude and risk behavior of deaf high-school students were studied by 2 - way questionnaires. 170 deaf students from 2 deaf schools in Bangkok were included in the study during December 1994 and May 1995.

We found that the S.T.D. knowledge and attitude of the deaf students were in low level. The major source of S.T.D. information were television and newspaper. 44.71 % of them thought that there was inadequate media for their group. 43.62 % of male students had sexual intercourse, 65.85 % had the first intercourse during 15-17 years of age. 7.81 % of female students had sexual intercourse. 30.85 % of males had experience with prostitutes. The important factor that persuade them to prostitutes is X-rated VDO (34.89 %). 13.95 % had never used condoms. 16.28 % used condom occasionally and 46.51 % used condoms every time they had sexual intercourse. Shyness to buy condom was the major factor why they did not use it (34.29 %).

In conclusion , deaf students lack knowledge and have poor attitude to S.T. D. and AIDS. Male students shy to buy condom and have risk behavior. Deaf students lack appropriate media for thier special group.

(MJS 1996 ; 3 : 8 - 14)

บทนำ

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ เป็นปัญหาสำคัญในประเทศ การที่จะช่วยลดการแพร่กระจายของโรคลงได้คือ การรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปให้มีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์และต่อผู้ที่ติดเชื้อ เป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ลงได้

สำหรับคนหูหนวกนั้น ถึงแม้จะมีความพิการทางโสตประสาท แต่ยังมีความรู้สึกและความต้องการทางเพศเช่นเดียวกับคนทั่วไป และอาจจะมีพฤติกรรมเสี่ยงเช่นเดียวกันด้วย อนึ่งคนหูหนวกเป็นหนึ่งในกลุ่มคนด้อยโอกาสที่มีข้อจำกัดในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับคนทั่วไป นอกจากนี้สื่อความรู้ต่าง ๆ ใน

ปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลหรือเอกชน ก็เป็นสื่อที่ใช้สำหรับคนทั่วไปจึงยิ่งทำให้โอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ ในคนหูหนวกนี้ลดลงไปมากขึ้น

ยังไม่มีการศึกษาวิจัยในกลุ่มคนด้อยโอกาส เช่นคนหูหนวกนี้ว่า มีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติอย่างไรต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เราจึงขาดข้อมูลในคนกลุ่มนี้ว่ามีพฤติกรรมเสี่ยงมากน้อยเพียงใด การศึกษาจึงต้องการข้อมูลพื้นฐานเหล่านี้ เพื่อไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการติดตาม เฝ้าระวังและหาสื่อหรือวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในการให้ความรู้และสร้างทัศนคติและพฤติกรรมที่ถูกต้องในกลุ่มคนหูหนวกนี้ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ทำการศึกษาในนักเรียนหูหนวกชั้นมัธยมศึกษา

ในโรงเรียนสอนคนหูหนวกใน กทม. 2 แห่ง คือ โรงเรียน เศรษฐเสถียร และโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ จำนวนทั้งสิ้น 170 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย : แบบสอบถาม ซึ่งมี ขั้นตอนการจัดทำแบบสอบถามดังนี้

ขั้นตอนการเตรียมแบบสอบถาม โดยการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์และ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนหูหนวก รวมทั้งศึกษาจาก แบบสอบถามและงานวิจัยในนักเรียนมัธยมที่เป็นปกติ^{1,2}

ขั้นตอนการสร้างและทดสอบแบบสอบถาม โดย ประยุกต์แบบสอบถามจากขั้นตอนแรกและนำไปประชุม ปรึกษากับอาจารย์ผู้สอนคนหูหนวกและนักเรียนหูหนวก เมื่อแก้ไขเรียบร้อยแล้วทดสอบในนักเรียนหูหนวก 1 ห้อง เรียนจำนวน 10 คน และนำมาแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

แบบสอบถามที่ได้จะเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความรู้ ทัศนคติต่อ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเสี่ยง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยร่วมมือกับอาจารย์ผู้ สอนนักเรียนหูหนวกในการเก็บข้อมูล โดยผู้ตอบแบบสอบ ถามสามารถซักถามได้ตลอดเวลาเมื่อไม่เข้าใจในคำถามต่างๆ

การวิเคราะห์

นำมาแจกแจงความถี่ร้อยละ และนำเสนอใน รูปกราฟประกอบ สำหรับความรู้ ทัศนคติ นั้นใช้เกณฑ์ ถ้ามีความรู้ที่ถูกต้อง ทัศนคติที่ดี คิดเป็น 1 คะแนน

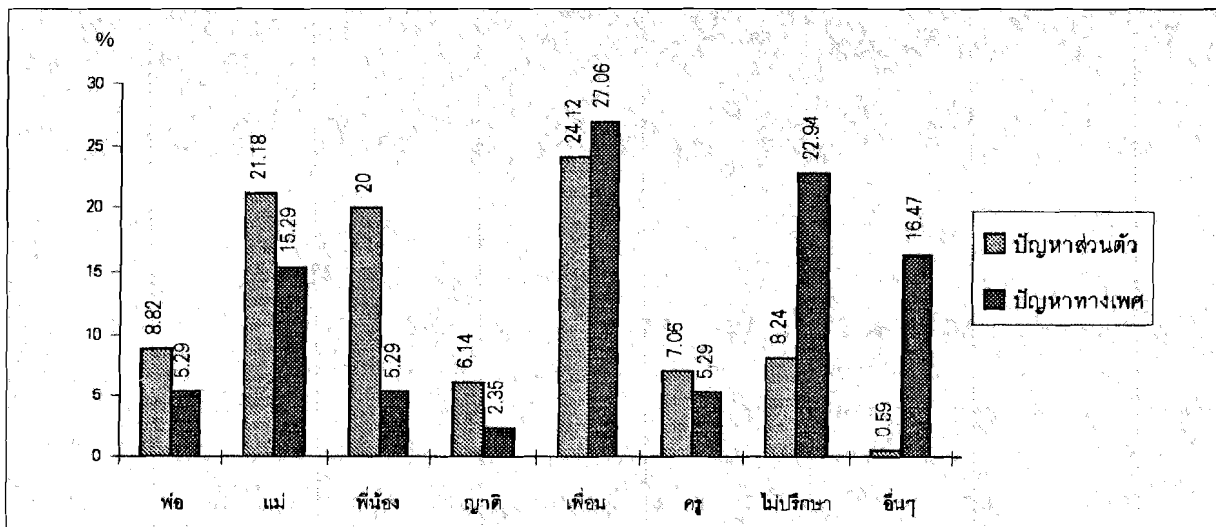
คะแนนร้อยละ	90-100	หมายถึง	ดีมาก
"	80-89	"	ดี
"	60-79	"	ปานกลาง
"	50-59	"	ต่ำ
"	40-49	"	ต่ำมาก

ผลการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 170 คน เป็น นักเรียนหูหนวกชาย 94 คน อายุเฉลี่ย 18 ปี เป็น นักเรียนหูหนวกหญิง 76 คน อายุเฉลี่ย 17 ปี

เมื่อมีปัญหาส่วนตัวส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถาม จะปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน 24.12 % มารดา 21.18 % พี่น้อง 20 % รายละเอียดดังรูปที่ 1

สำหรับปัญหาทางเพศ ส่วนมากจะปรึกษาเพื่อน 27.06 % ไม่ปรึกษาใครเลย 22.94 % รายละเอียด ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงผู้ที่นักเรียนหูหนวกปรึกษาปัญหา

จากแบบสอบถาม สื่อต่าง ๆ 8 ชนิด ซึ่งเป็น แหล่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะได้รับความรู้โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ คือ สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายประกาศ การพูดคุยกับเพื่อน การ อภิปรายจากผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข นิทรรศการ พบว่าสื่อที่ให้ความรู้มากที่สุดอันดับหนึ่ง ได้ แก่ โทรทัศน์ 67.65 % อันดับสองได้แก่ หนังสือพิมพ์

54.12 %

ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าสื่อความรู้สำหรับกลุ่ม ของตนเพียงพอแล้ว 54.71 % (93/170) ไม่เพียงพอ 44.71 % (76/170) ไม่ตอบ 1 ราย

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับ โรคติดต่อทางเพศ โรคเอดส์ ในระดับที่ต่ำมากถึง ปานกลางเท่านั้น รายละเอียดดังตารางที่ 1

ผู้ตอบแบบสอบถามเองคิดว่าตัวเองมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเพียง 51.8 % ที่เหลือ 15.3 % คิดว่าไม่มี ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และ 32.9 % ไม่แน่ใจ

ตารางที่ 1 แสดงความรู้ ความเข้าใจ ทักษะดีเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

		มีความรู้ความ เข้าใจที่ถูกต้อง ทัศนคติที่ดี	มีความรู้ความ เข้าใจที่ผิด ทัศนคติที่ผิด	ไม่ทราบ ไม่ตอบ ไม่แน่ใจ
1.	ขณะนี้มีการรักษาโรคเอดส์ให้หายได้แล้ว	48.2	29.4	22.4
2.	การรับเลือดที่มีเชื้อเอดส์ทำให้คนนั้นติดเชื้อเอดส์ได้	72.9	17.1	10.0
3.	การให้โลหิตทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้	15.9	59.4	24.7
4.	การใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกันจะทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้	70.6	15.9	13.5
5.	หญิงมีครรภ์ที่มีเชื้อเอดส์จะถ่ายทอดเชื้อเอดส์สู่ลูกได้	78.8	11.8	9.4
6.	ท่านเชื่อว่าการใช้ถุงยางอนามัยขณะร่วมเพศเป็นบางครั้ง ก็สามารถป้องกันโรคเอดส์ได้แน่นอน	21.2	54.7	24.2
7.	การใช้ถุงยางอนามัยขณะร่วมเพศทำให้รู้สึกไม่สนุก	32.9	16.5	50.6
8.	ท่านคิดว่าการเที่ยวโสเภณีเป็นสิ่งไม่เหมาะสม	38.2	40.0	21.5
9.	การไปเที่ยวโสเภณีแสดงถึงการเป็นผู้ชายอย่างแท้จริง	49.4	23.5	27.1
10.	ท่านไม่เคยเที่ยวโสเภณีเลย	47.6	29.4	23.0
11.	ท่านเชื่อว่าโสเภณีที่ดูสะอาดจะไม่มีเชื้อเอดส์	47.1	22.4	30.5
12.	ท่านคิดว่าท่านสามารถใช้ถุงยางอนามัยได้อย่างถูกวิธี	49.4	24.7	25.9
13.	ผู้ชายจะใช้ถุงยางถ้าผู้หญิงขอให้ใส่	31.2	65.3	33.5
14.	ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาท่านเคยป่วยเป็นโรคกามโรค	9.4	67.1	23.5
15.	ผู้ที่มีเชื้อเอดส์ในร่างกายสามารถแพร่เชื้อได้ทุกระยะ แม้จะยังไม่มีอาการอะไร	55.3	18.8	25.9
16.	เชื้อเอดส์สามารถติดต่อกันได้จากการใช้ห้องน้ำร่วมกัน	62.4	14.7	22.9
17.	กามโรคที่สามารถติดต่อทางกรรมพันธุ์ได้คือซิฟิลิส หนองในและโรคเอดส์	31.8	35.9	32.3
18.	การใช้ปากกับอวัยวะเพศไม่ทำให้ติดเชือกามโรคได้ เพราะกามโรคเป็นที่อวัยวะเพศเท่านั้น	49.4	27.1	23.5
19.	ท่านคิดว่าท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อ ทางเพศและโรคเอดส์อย่างถูกต้อง	51.8	15.3	32.9

นักเรียนหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ 43.62 % (41/94 ราย) ส่วนมาก 65.85 % (27/41 ราย) มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในอายุ 15-17 ปี และพบว่า 65.85 % (27/41 ราย) มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการ

สำหรับนักเรียนหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ 7.8 % (6/76 ราย) โดยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนชาย

นักเรียนหญิงเคยเที่ยวหญิงบริการ 30.85 % (29/94 ราย) ไม่เคยเที่ยวเลย 42.55 %

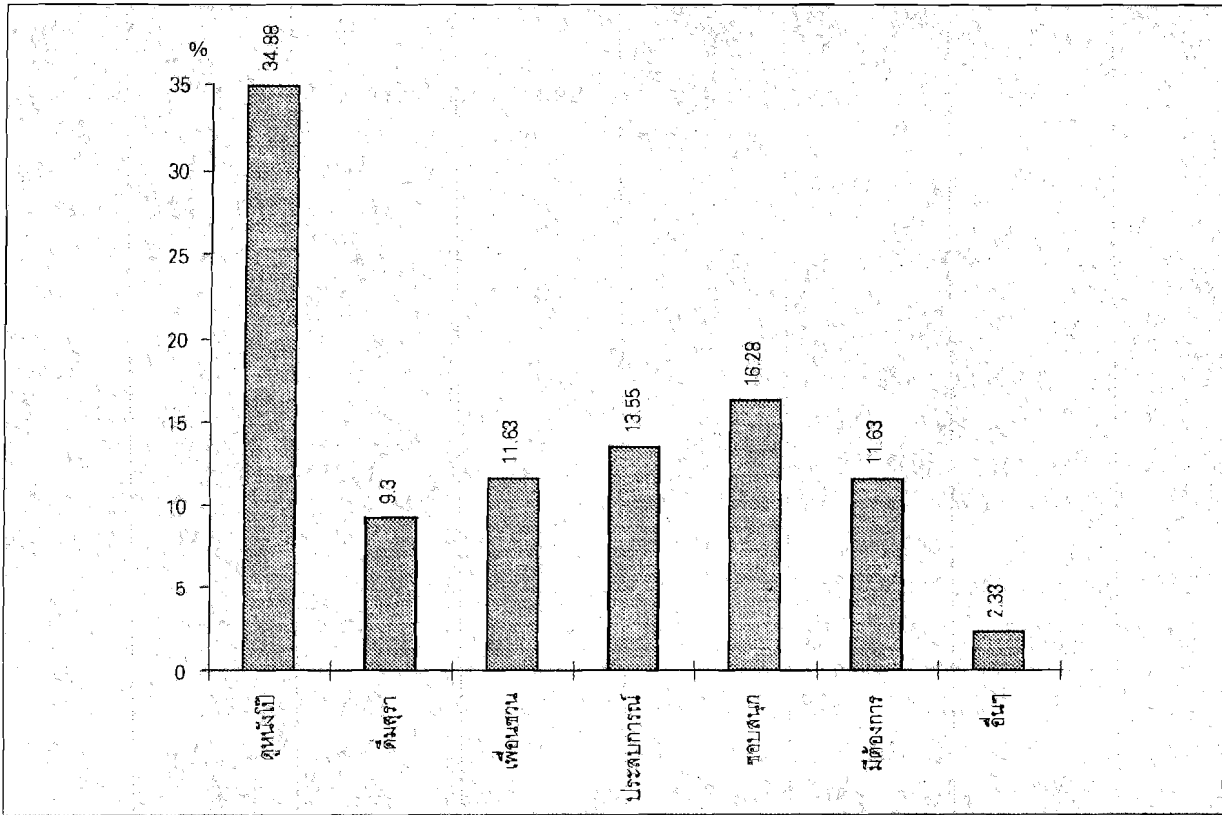
(40/94 ราย) ไม่ตอบ 25 ราย

ปัจจัยที่กระตุ้นให้ไปเที่ยวหญิงบริการ อันดับแรกคือการดูหนังโป๊ 34.88 % ตั้งรายละเอียดรูปที่ 2

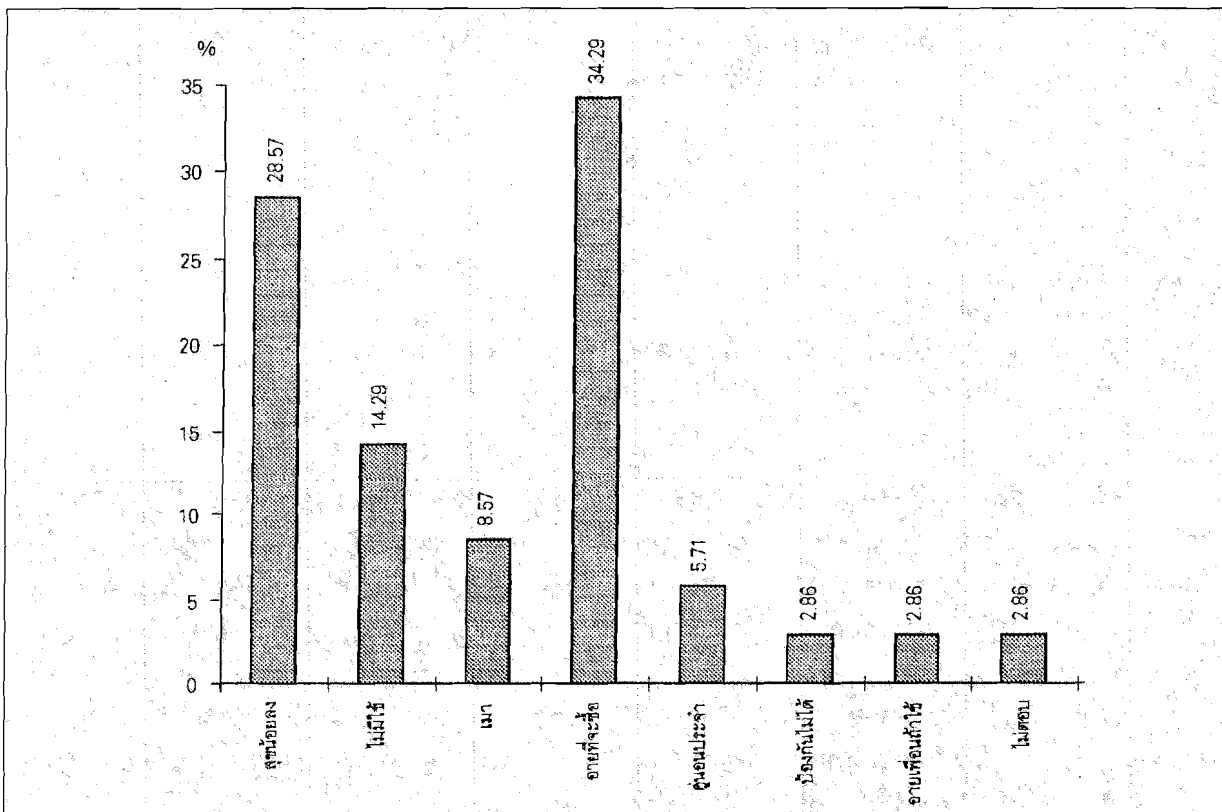
พบว่านักเรียนหญิงเคยใช้ถุงยางอนามัย ทุกครั้งที่ร่วมเพศ เมื่อเที่ยวหญิงบริการเพียง 46.51 % (20/43 ราย) ไม่เคยใช้เลย 13.95 % (6/43 ราย) ใช้บางครั้ง 16.28 % (7/43 ราย) ไม่แน่ใจ/ไม่ตอบ 10 ราย

ปัจจัยที่ทำให้ไม่ใช้ถุงยางอนามัย ส่วนมากเกิด

จากความอยาที่จะซื้อมาใช้ 34.29 % รายละเอียดดังรูปที่ 3

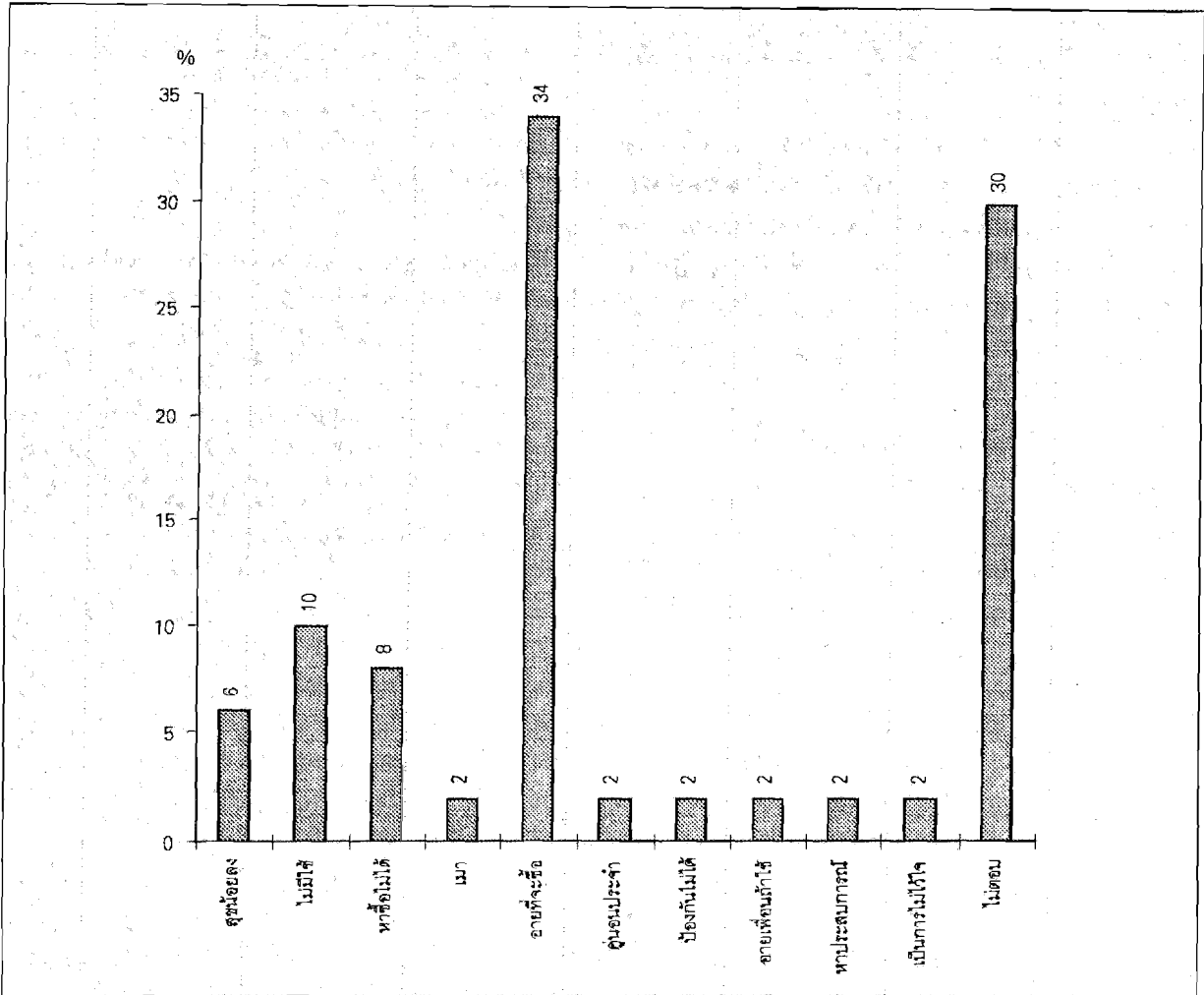
รูปที่ 2 แสดงปัจจัยกระตุ้นให้ไปเที่ยวหญิงบริการ

รูปที่ 3 แสดงปัจจัยที่ไม่ใช้อย่างอนาหมัยเมื่อเที่ยวหญิงบริการ

สำหรับเหตุผลที่ไม่ใช่ดูยางอนามัยกับเพื่อนหญิงเมื่อมีการร่วมเพศ ส่วนมากเกิดจากความอายที่จะซื้อดูยางเช่นกัน 34.0 % รายละเอียดดังรูปที่ 4

นักเรียนหูหนวกชายเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน 11/94 ราย คิดเป็น 11.7 % นักเรียนหูหนวกหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน 1 ราย

รูปที่ 4 แสดงปัจจัยที่ไม่ใช่ดูยางอนามัยเมื่อร่วมเพศกับเพื่อนหญิง

วิจารณ์และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนหูหนวกชายระดับมัธยมศึกษาใน กทม. ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดที่ถูกต้องต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ โดยมีระดับความรู้และทัศนคติในระดับต่ำมากถึงปานกลางเท่านั้น และพบว่าสื่อที่ให้ความรู้เหล่านี้มากที่สุดคือสื่อโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ โดยมีนักเรียนหูหนวกเองคิดว่าสื่อต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอถึง 44.71 %

สำหรับพฤติกรรมเสี่ยงพบว่านักเรียนหูหนวกชายมีเพศสัมพันธ์แล้วถึง 43.62 % โดยส่วนมากมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุระหว่าง 15-17 ปี และ 65.85 %

มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการ จากการศึกษาในนักเรียนนักศึกษาปกติก็พบว่า มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย ๆ และส่วนมากมีกับหญิงบริการโดยไม่ใส่ดูยางอนามัย จากการศึกษาปี 2533 ในนักเรียนมัธยมชายใน กทม. จำนวน 289 ราย พบว่าเคยมีเพศสัมพันธ์เพียง 22.7 %

ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนหูหนวกไปเที่ยวหญิงบริการอันดับแรกคือ การดูหนังไป ในขณะที่การศึกษาในนักเรียนนักศึกษาทั่วไป ก็พบปัจจัยคล้ายคลึงกันคือการดูหนังสื่อภาพยนตร์ลามก การชักชวนจากเพื่อน การดื่มสุรา⁶ อัตราการใช้ดูยางเมื่อร่วมเพศทุกครั้งมีเพียง 46.51 % ขณะที่นักเรียนมัธยมชายปกติใน กทม. ใช้ดูยาง 50 %

และใช้ทุกครั้ง 27 %⁵

เหตุผลที่ส่วนมากนักเรียนหูหนวกไม่ใช้ถุงยางคือความอายที่จะซื้อมาใช้ เมื่อมีปัญหาทางเพศพบว่าส่วนมากจะปรึกษาเพื่อน หรือไม่ปรึกษาใครเลย จะเห็นได้ว่าโอกาสที่ปัญหาต่าง ๆ จะได้รับการแก้ไขหรือแนะนำที่ถูกต้องมีน้อยมาก

จากการศึกษาพบว่านักเรียนหูหนวกยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะชีวิตที่ถูกต้องต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ รวมทั้งขาดสื่อที่เหมาะสม ขาดผู้ที่จะปรึกษาปัญหา ตลอดจนอายุที่จะซื้อถุงยางมาใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความพิการทางกายซึ่งอาจมีผลต่อจิตใจ ตลอดจนขาดการสนับสนุนจากองค์กรของรัฐและเอกชนในการเข้ามาดูแลกลุ่มเป้าหมายนี้โดยตรง

พบว่านักเรียนหูหนวกมีพฤติกรรมเสี่ยงเช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป ผู้วิจัยเสนอว่าควรหามาตรการร่วมระหว่างรัฐและเอกชนในการให้สุขศึกษา สื่อที่เหมาะสม ตลอดจนวิธีการบริการถุงยางให้กับกลุ่มเป้าหมายนี้ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยง ก่อนจะเกิดปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะโรคเอดส์ในกลุ่มนี้

หนังสืออ้างอิง

1. วิลาวัณย์ ประทีปแก้ว. ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อป้องกันโรคเอดส์ใน นร.มัธยม 5 กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล 2537 ; 125-54.
2. สมทรง อีรตกุลพิศาล. ความรู้ ทักษะชีวิตและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้มารับบริการ ณ คลินิกนิรนาม สภากาชาดไทย : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536 ; 16-19, 219-29.
3. ชลอ แดงเปี่ยม, ประยงค์ ลิ้มตระกูล. ปัจจัยส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศที่มีผลต่อการเป็นโรคของเด็กวัยรุ่น ณ.เมือง จ.เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2536 ; 144.
4. สุมาลี โพธิ์ทอง. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคของนร.ชาย เปรียบเทียบระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษากับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2525 : วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเจริญพันธุ์และการวางแผนประชากร คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล 2528 ; 5
5. สุพักตร์ วาณิชเสณี, ขจิต ชูปัญญา. ทักษะชีวิตและความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่น วารสารโรคเอดส์ 2533 ; 2 : 76-80.
6. สมชาย ลักษณะานุรักษ์. ปัจจัยทางสังคมจิตวิทยาที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันกามโรคที่ถูกต้องในนักเรียนนักศึกษา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล 2527 ; 110.